

• **הדמות המרכזית על הכמה המפלגתית, כימים הקרובים, תהיה זו של משה דיין.** הרקע: נסיונותיו לשוב למפא"י. במסגרת זו כבר קיים כמה פגישות עם פעילי מפא"י, ביוזמתו הוא. דעתו, כפי שהובעה בפגישות אלה: אין לרפ"י זכות לקיום עצמאי, ומוטב לחפש דרך חזרה למפא"י. הצעה שהועלתה עליידי מקורביו, כתנאי לשיבתו למפא"י: הצבתו במקום השני ברשימה בבחירות הבאות, אחרי לוי אשכול.

• **כמה מראשי מפא"י יתבעו שגם מפלגתם תצטרף לדרושי שינוי שיטת הבחירות.** אמנם התחייבה מפא"י בפני אחדות העבודה לא להעלות דרישה זו. אולם עסקנים אלה, החוזים איחוד מהיר עם אחדות העבודה, טוענים כי אחרי האיחוד לא תחול עוד ההקפאה הזאת, ומפא"י המורחבת תוכל לדרוש את השינוי. דרישה זו תאפשר לחלק מראשי רפ"י לשוב אף הם למפא"י. צירוף קולות הליברלים אף עשוי לאפשר קבלת חוק ברוח זו, עוד בכנסת הנוכחית.

• **תוכנית מפלגתית אחרת, שתזכה לתשומת לב בעתיד הקרוב:** הצעה מצד רפ"י לגחיל, להקים במשותף קבינט צללים. בצורה זו יבקשו שתי מפלגות האופוזיציה להמשיך את טענתן, כי אכן יכולות הן לשמש אלטרנטיבה למערך.

• **יש סיכויים שפעולת הוועד הציבורי להסעת חיילים, שקם בעקבות קריאת ח"כ אורי אבנרי, תביא ליוזמה גם מצד גורי מים רשמיים.** למרות שסגן-שר הביטחון הציע לפני שנה להסיר מסדר-היום של הכנסת הצעה לסדר-היום בעניין זה של ח"כ אבנרי, החליטו עתה החוגים

העם

חיזו ורעם

המאורע עצמו לא זכה כמעט לתשומת-לב: בישראל נערך השבוע כנס בינלאומי של מטאורולוגים. אבל לא היה כמעט אורח אחד במדינה שלא התעניין במטאורולוגיה עצמה.

כאלו כדי לספק למדעני מוגיה-האוויר הר-גמה חיה, הציג בפניהם הטבע תוך שבוע אחד את כל סוגי האקלים. תחילה חמסין מחניק, שהתפתח לסופות-חול שאילצו את צה"ל להפסיק תמרון נרחב בנגב. אחר-כך מימטרים פזורים, שהפכו למבול. ולסיום: גל קור וסופת שלגים בהרי הגליל, בירוש"ל לים ואפילו בנגב.

הקורבנות העיקריים של הטבע היו היל-דים, שהתכוננו לבלות פורים שמח וממושך, קיבלו תחת זאת פורים רטוב ומודלדל.

ביקור סארטר

גם הפעם - מפ"ם

זה היה צריך להיות שיא ביקורם של ז'אן-פול סארטר וסימון דה-בובואר: קריאת-הקרב שתעורר תנועה המונית ספונטאנית

תל-אביב לא הונמן ולא ציפה להשתתף ב-מאורע קרבי. הוא בא לראות את סארטר, איש-הרוח הגדול. הנשים התלבשו כמו ל-מאורע-גאלה של התזמורת, הגברים התכוננו למתיאות כפיים מנומסות להרצאה מלומדת. הנשים והגברים כאחד הופתעו, ואף התרגו, לשמוע נאומים פוליטיים על וייאט-נאם. רק מיעוט מבין הקהל מחא כפיים.

אפשר היה לשנות זאת, אילו הופיעו נוא-כים ממדרגה ראשונה, שיכלו להדליק ניצוץ של התרגשות מוסרית בקהל. אבל מפ"ם דאגה מראש שלא יהיו נואמים כאלה. במקו-מם הופיעו ארבעה עסקני-מישנה: עסקנית מיקצועית של מפ"ם בשם יונה גזול, עסקן ערבי של מפ"ם בשם איברהים שבאט, מר-צה אוניברסיטאי של מפ"ם בשם ד"ר לוי, והמשורר הנצחי של מפ"ם, אברהם שלונסקי. היה זה כאילו הוזמנה הלהקה למהולות-עם של הפרוע עקרון להקדים הופעת-ביאלט של פונטיין ונורייב.

מדוע לא הוזמנה מפ"ם לפחות את הנוא-מים העיקריים שלה? התשובה: אילו עשתה זאת, היתה נאלצת להזמין גם מנהיגים יוד-עים מחוגים אחרים. העברת התפקיד לעסקני-מישנה בלתי-יועיים, שהציבור הרחב אינו מזהה אותם עם מפ"ם, פטר אותה מצורך זה. מפ"ם אינה מעוניינת להשמיט מידיה את המנופול הגמור על סארטר.

קובץ בגשם. התוצאה: ההזדמנות ה-חד-פעמית לעורר בישראל תנועה עממית למען השלום בוויאט-נאם, אברהם הרצאתו של סארטר היתה מלאכת-מחשבת של דיוק והתאפקות, אך לא יכלה לעורר התרגשות עמוקה במסגרת כזאת.

התנועה נשארה אחרי האירוע כמו שהיתה לפני: עניינם של מתי-מיספר. במקום הפי-גנות-זעם, באו מודעות מנומסות בעיתונים, חתומות עליידי אנשים טובים שכינו את עצמם בשם "אנשי רוח", ושכללו את כל עסקני-המישנה של מפ"ם, עד הדרג העשירי. באותו שבוע הפגינו כמה צעירים, בגשם ובקור, לפני השגרירות האמריקאית. היו אלה, בעיקר, סטודנטים של מפ"ם, הכוח ה-חדש והקומוניסטיים — קומץ זעיר שרק הבי-ליט את האדישות העצומה של הציבור הי-שראלי בשאלת-מצפון יסודית זו.

מפלגות

האדם השלישי

פעמיים שלט ברומא העתיקה טריאומ' וויראט — ברית של שלושה מנהיגים. לגבי שני המיקרים נשאלה השאלה: מה עשה שם השלישי?

בטריאומ'היראט הראשון היו שני מצביאים גדולים — פומפיוס וקיסר. השלישי ב-חבורה, קראוסוס, לא היה איש מבוטל — אך הוא נפל בהרבה משני הראשונים. גם בטריאומ'היראט שהגיע לשלטון אחרי רצח קיסר היו שני מנהיגים חשובים — מארקוס אנטוניוס ואוקטאביאנוס. וגם ב-ברית זו היה השלישי, לפידוס, חשוב פחות משני האחרים.

אם כן, מדוע היה בכלל צורך בשלישי? מדוע לא יכלו השניים להסתדר לבדם?

רצח זהתאבדות. לכך ניתנה תשובה אנושית פשוטה: שניים אינם יכולים להסת-דר. כי לגבי שניים, מתעוררת תמיד השאלה: מי קודם למי?

כשיש שלושה, אין השאלה מתעוררת. את הכבוד המרכזי גונתים לאדם השלישי, שהכל יודעים כי הוא חשוב פחות. כך יכולים שני האחרים להמור על שוויון פורמלי ביניהם. מובן שזהו תמיד סידור זמני. כי במקום או במאוחר מוכרחים שני המנהיגים החשו-רים להתמודד על השלטון — ואז מתפרקת הברית. פומפיוס נרצח במצרים, בני למ-צוא תן בעיני קיסר. אנטוניוס התאבד אחרי שנוצח בקרב עליידי אוקטאביאנוס.

שניים ועוד אחד. הגוש החופשי של פורשי חרות מורכב משלושה מנהיגים. גם שם שאלת הבכורה היא בעייה עדינה.

אליעזר שוסטק אינו מנהיג-המונים — אבל הוא מתווק בידו את האימפריה הכלכלית ואת המנגנון של הסדרות העובדים הלא-מית, שהם עמוד-התווך של המפלגה (ראה דו"ח לבוחן). ואילו לשמואל תמיר אין עור-רף אירגוני מאורגן, אך הוא האיש המופיע כלפי חוץ. והזוכה לפירסומת מירבית.

בכל מפלגה, סדרה-חשיבות של המוסדות נקבע עליידי סדר-גודלם. ככל שהמוסד גדול יותר, כן הוא חשוב פחות. בגוש החופשי המוסד הגדול ביותר הוא המרכז, והכולל למעשה את כל חברי המפלגה. ליוז עומדת ההנהלה, המונה כשישים חברים. גם זהו

למחרת היום

הרשמיים שאינם יכולים להישאר אידישים נוכח הפעולה הציבורית הבלתי-תלויה. התוצאה: מיבצע נוסף, כנראה באמצעות הרעד למען החייל. **צפויים קשיים כספיים להסדרות העובדים הלאומית, שהיא הכפים הארגוני והכפמי שעליו ניבנה הגוש החופשי.** הנהגת חרות מקווה לנצל קשיים אלה לטובתה, במאבקה עם ח"כ אליעזר שוסטק על השליטה בהע"ל.

• **הממונה לשעבר על שרותי-הבטחון, איסר הראי, יחדש בקרוב את הופעותיו הציבוריות נגד אשכול.** הוא יבחר במסיגרות ציבוריות, אם אפשר בלתי-מפלגתיות.

• **ספר שעורריתי חדש עומד לצאת לאור בקרוב, בשם "המושל המכוער".** מחברו הוא מורה צעיר מבאר-שבע, בשם ברוך גיטליס, בוגר האוניברסיטה העברית בירושלים, שהיה בעבר מעסקני מפא"י בקרב הסטר-דנטיים. גיטליס, שהכיר את המימשל הצבאי מתוך מגע ישיר, מעלה בספרו דמוי-יות ועובדות העשויות לעורר ויכוחים נוקבים בין אותם אישים שימצאו בכך דמיון לעצמם. אותו סופר הוציא פעם ספר, בשם ההדחה, בו חשף תככים בתוך מפלגתו.

• **עורכו המפוסר של "ג'ואיש אובזרב", ג'ון קמחי, עשוי למצוא לו עיסוק חדש ורוממה.** על הפרק תעמוד בקרוב שאלת מינויו לעורך עיתון ציוני בהולנד.

• **עסקן הסטודנטים הישראלי ארי קאופמן עשוי להיבחר לכהונת נשיא הסדרות הסטודנטים היהודיים באירופה.** במשי-דהחוק הישראלי דנים עתה בבחירת איש מתאים, שיוכל לייצג את העמדות הישראליות הרשמיות. בחוגי המשרד מזכירים את שמו של קאופמן, שיטע בקרוב לפאריס, להמשיך את לימודיו האוניברסיטאיים.